

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	2
Note 2 - Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	3
Note 3 - Segmentrapportering	4
Note 4 - Driftskostnader	6
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	7
Note 6 - Tap på utlån og garantier	8
Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier	9
Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement	10
Note 9 - Øvrige eiendeler	11
Note 10 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	12
Note 11 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13
Note 12 - Annen gjeld	14
Note 13 - Kapitaldekning	15

Note 1 - Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børsregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), herunder IAS 34 om delårsrapportering. Fra 1. halvår 2007 avlegges også selskapsregnskapet i henhold til IFRS. Dette innebærer at investeringer i tilknyttede selskaper og datterselskaper føres etter kostmetoden. Resultater fra tilknyttede selskaper og datterselskaper er derfor ikke inkludert i morbankens regnskap.

Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2011.

Fra og med første kvartal 2012 presenteres avkastning på statskasseveksler som rentenetto. Dette er tidligere ført som kursgevinster /-tap. Historikk er omarbeidet tilsvarende.

Ny IAS 19 om ytelser til ansatte ble 6. juni 2012 vedtatt av EU. Se note 2 Estimer for mer informasjon.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 4 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Pensjoner

Bank- og finansnæringen har inngått avtale om avtalefestet førtidspensjon (AFP) for ansatte fra fylte 62 år. Egenandel for banken utgjør folketrygdens opptjening av utbetalt pensjon for arbeidstakere som benytter seg av AFP. Bankens ansvar er 100 prosent per år fra 62 til 64 år og 60 prosent av pensjonen som utbetales mellom 65 og 67 år. Opptak av nye pensjonister opphørte med virkning fra 31. desember 2010.

Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelse etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Arbeidstakere tjener årlig opp rett til AFP med 0,314% av pensjonsgivende inntekt opp til 7,1G frem til 62 år. Opptjening i ny ordning beregnes på bakgrunn av arbeidstakerens livsinntekt, slik at alle tidligere arbeidsår innregnes i opptjeningsgrunnlaget.

Den nye AFP-ordningen anses regnskapsmessig å være en ytelsesbasert flerforetaksordning. Dette innebærer at det enkelte foretaket skal regnskapsføre sin proporsjonale andel av ordningens pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Dersom det ikke foreligger beregninger av de enkelte komponentene i ordningen og et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering, regnskapsføres den nye AFP-ordningen som en innskuddsordning. På det nåværende tidspunkt foreligger det ikke slikt grunnlag, og den nye AFP-ordningen regnskapsføres derfor som en innskuddsordning. Regnskapsføring av ny AFP-ordning som ytelsesordning vil først skje når pålitelig måling og allokering kan foretas. Ny ordning skal finansieres ved at Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene og 2/3 skal dekkes av arbeidsgiverne. Arbeidsgivernes premie skal fastsettes som en prosentandel av lønnsutbetalinger mellom 1G og 7,1G.

I tråd med anbefalingen fra Norsk Regnskapsstiftelse er det i regnskapsåret ikke foretatt avsetning for konsernets reelle AFP-forpliktelse. Dette skyldes at Felleskontoret for LO/NHO så langt ikke har foretatt de nødvendige beregninger.

IAS 19 Ytelser til ansatte

Ny IAS 19 om ytelser til ansatte ble 6. juni 2012 vedtatt av EU. I krafttredelse er 1. januar 2013, med mulighet for tidlig implementering. SpareBank 1 SMN vil implementere standarden fom 1. januar 2013. Basert på aktuarberegning pr 31. desember 2012 anslås implementeringseffekten å være omlag 52 millioner kroner i positiv effekt på konsernets egenkapital. Endringen fra tidligere estimat skyldes hovedsaklig endring i diskonteringsrenten siden forrige beregning.

Garantiavtale BN Bank

Det er per 1. februar 2012 inngått avtale med BN Bank om at BN Bank frafaller garantien for 2,4 milliarder kroner av porteføljen, og at garantiprovisjonen knyttet til denne derved bortfaller med virkning fra samme dato. Det gjenstår etter dette 0,7 milliarder kroner i garantiporteføljen. Garantien vil løpe i tre år.

Holdt for salg

SpareBank 1 SMN har i fjerde kvartal omklassifisert sin investering i Polaris Media til kategorien holdt for salg i samsvar med IFRS 5. Beste estimat om forventet salgpris på balansedagen er lagt til grunn som virkelig verdi. Banken har i januar 2013 solgt deler av investeringen til kr 27,- pr aksje. Se også omtale i styrets beretning.

Note 3 - Segmentrapportering

Konsern 31.12.12

Resultatregnskap (i mill kr)	PM	BM Markets	EM 1	SMN			SMN		Total
				Finans	Allegro	Regnskap	Øvrige		
Netto renteinntekter	540	905	-21	5	118	1	0	-70	1.477
Renter av allokert kapital	11	98	4	-	-	-	-	-113	-
Sum renteinntekter	552	1.003	-18	5	118	1	0	-183	1.477
Netto provisjons- og andre inntekter	484	137	24	336	-14	11	100	61	1.139
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	1	34	87	-	-	-	2	342	467
Sum inntekter *	1.037	1.174	93	341	104	12	102	220	3.083
Sum driftskostnader	653	399	94	265	40	15	88	98	1.654
Resultat før tap	384	775	-1	76	64	-4	14	122	1.430
Tap på utlån, garantier m.v.	1	45	-	-	7	-	-	5	58
Resultat før skatt inkl. virksomhet holdt for salg	383	731	-1	76	56	-4	14	117	1.371
EK avkastning	22,6 %	13,8 %	-0,4 %						12,1 %
Balanse									
Utlån til kunder	58.892	40.671	-	-	3.145	-	-	2.201	104.909
Herav overført Boligkreditt og Næringskreditt	-28.029	-976	-	-	-	-	-	-	-29.966
Individuell nedskrivning utlån	-28	-101	-	-	-15	-	-	-	-144
Gruppenedskrivning utlån	-	-	-	-	-16	-	-	-278	-295
Andre eiendeler	391	873	-	70	-2.905	6	20	34.961	33.415
Sum eiendeler	31.225	40.467	-	70	208	6	20	35.924	107.919
Innskudd fra og gjeld til kunder	22.440	27.064	-	-	-	29	14	2.705	52.252
Annen gjeld og egenkapital	8.784	13.403	-	70	208	-23	6	33.218	55.667
Sum egenkapital og gjeld	31.225	40.467	-	70	208	6	20	35.924	107.919

Konsern 31.12.2011

Resultatregnskap (i mill kr)					SMN		SMN		Total
	PM	BM	Markets	EM 1	Finans	Allegro	Regnskap	Øvrige	
Netto renteinntekter	511	782	10	5	94	1	-0	-11	1.391
Renter av anvendt kapital	16	128	5	-	-	-	-	-149	-
Sum renteinntekter	527	910	15	5	94	1	-0	-160	1.391
Netto provisjons- og andre inntekter	337	133	24	308	-1	12	79	27	919
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	8	36	64	-0	-1	-	-	371	478
Sum inntekter *	872	1.079	103	313	92	12	79	238	2.789
Sum driftskostnader	608	351	94	237	50	18	74	50	1.482
Resultat før tap	264	728	9	76	42	-5	5	189	1.306
Tap på utlån, garantier m.v.	7	5	-	-	15	-	-	-0	27
Resultat før skatt inkl. virksomhet holdt for salg	256	724	9	76	27	-5	5	189	1.279
EK avkastning	16,8 %	13,9 %	3,4 %						12,8 %
Balanse									
Utlån til kunder	52.055	38.655	-	-	2.941	-	0	1.580	95.232
Herav overført Boligkreditt	-21.079	-257	-	-	-	-	-	-790	-22.126
Individuell nedskrivning utlån	-31	-120	-	-	-22	-	-	-	-172
Gruppenedskrivning utlån	-	-	-	-	-16	-	-	-273	-290
Andre eiendeler	265	609	-	146	-2.461	17	18	30.216	28.812
Sum eiendeler	31.210	38.888	-	146	443	17	19	30.732	101.455
Innskudd fra og gjeld til kunder	21.185	25.345	-	-	-	-	-	1.340	47.871
Annen gjeld og egenkapital	10.025	13.543	-	146	443	17	18	29.392	53.584
Sum egenkapital og gjeld	31.210	38.888	-	146	443	17	19	30.732	101.455

*) En del av kapitalmarkeds-inntektene (Markets) er fordelt på PM og BM.

**) Spesifikasjon av netto avkastning på finansielle eiendeler	31.12.12	31.12.11
Inntekter av eierinteresser	264	290
Herav SpareBank 1 Gruppen	94	96
Herav BN Bank	72	89
Herav Bank 1 Oslo Akershus	26	15
Herav SpareBank 1 Boligkreditt	44	16
Herav SpareBank 1 Næringskreditt	8	9
Herav Polaris Media	-14	23
Kursgevinst og utbytte av aksjer	21	101
Herav SpareBank 1 SMN Invest	-9	92
Kursgevinst øvrige verdipapirer	56	-10
Kursgevinst SMN Markets eks. aksjer	126	96
Netto avkastning på finansielle eiendeler	467	478

Note 4 - Driftskostnader

Morbank		Konsern	
31.12.11	31.12.12	31.12.12	31.12.11
528	618	924	810
	Personalkostnader		
167	166	187	185
	IT-kostnader		
23	23	28	27
	Porto og verditransport		
38	39	49	50
	Markedsføring		
38	43	102	87
	Ordinære avskrivninger		
119	128	101	95
	Driftskostnader faste eiendommer		
47	55	66	55
	Kjøpte tjenester		
129	132	199	173
	Andre driftskostnader		
1.089	1.206	1.654	1.482
	Sum driftskostnader		

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.11	31.12.12		31.12.12	31.12.11
5.027	5.964	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	6.129	5.217
1.883	2.325	Havbruk	2.447	2.026
2.644	2.123	Industri og bergverk	2.349	2.881
2.113	2.967	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.504	2.572
2.147	2.625	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.804	2.337
5.974	5.734	Sjøfart	5.739	5.978
12.662	12.232	Eiendomsdrift	11.710	12.179
3.573	3.063	Forretningsmessig tjenesteyting	3.258	3.867
1.808	2.037	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	2.364	2.078
63	189	Offentlig forvaltning	215	92
969	1.795	Øvrige sektorer	1.801	971
38.861	41.052	Sum næring	42.322	40.198
54.058	61.377	Lønnstakere	62.587	55.034
92.919	102.430	Sum utlån inkl. Boligkreditt og Næringskreditt	104.909	95.232
22.126	29.348	Herav Boligkreditt	29.348	22.126
	618	Herav Næringskreditt	618	
70.793	72.464	Brutto utlån i balansen	74.943	73.105

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank		Konsern	
31.12.11	31.12.12	31.12.12	31.12.11
-36	-22	-28	-50
-	5	5	-
75	51	63	91
9	54	57	26
-37	-37	-38	-39
12	51	58	27

Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier

Morbank		Konsern	
31.12.11	31.12.12	31.12.12	31.12.11
186	151	173	222
	Individuelle nedskrivninger ved starten av perioden		
9	4 + Økt nedskrivning på engasjement hvor det tidl. er nedskrevet	4	10
26	13 - Tilbakeføring av nedskrivninger fra tidligere perioder	13	28
57	37 + Nedskrivning på engasjement hvor det tidl. ikke er nedskrevet	43	59
75	51 - Konstaterte tap i perioden hvor det tidligere er nedskrevet	63	91
151	129 Individuelle nedskrivninger ved slutten av perioden	144	172
85	104 Konstaterte tap i perioden	119	117

Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank			Konsern	
31.12.11	31.12.12		31.12.12	31.12.11
		Misligholdte utlån		
272	298	Brutto mislighold over 90 dager *)	374	338
73	72	- Individuelle nedskrivninger	83	89
199	226	Netto misligholdte utlån	291	249
27 %	24 %	Avsetningsgrad	22 %	26 %
		Andre tapsutsatte engasjement		
191	119	Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	143	204
77	57	- Individuelle nedskrivninger	62	83
113	63	Netto andre tapsutsatte engasjement	81	121
41 %	48 %	Avsetningsgrad	43 %	41 %

*) Per Q4 er det ingen mislighold som vedrører lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank ASA. Eventuelt mislighold i garantiporteføljen vil for øvrig ikke medføre tap for SpareBank 1 SMN.

Note 9 - Øvrige eiendeler

Morbank		Konsern	
31.12.11	31.12.12	31.12.12	31.12.11
-	-	13	19
	Utsatt skattefordel		
151	201	1.277	1.109
	Varige driftsmidler		
956	1.009	1.026	948
	Opptjente ikke motatte inntekter		
4	46	46	4
	Fordringer verdipapirer		
30	230	381	218
	Andre eiendeler		
1.142	1.485	2.742	2.299
	Sum øvrige eiendeler		

Note 10 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank			Konsern	
31.12.11	31.12.12		31.12.12	31.12.11
1.757	2.002	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	2.002	1.757
402	138	Havbruk	138	402
1.079	891	Industri og bergverk	891	1.079
1.420	1.715	Bygg,anlegg,kraft og vannforsyning	1.715	1.420
3.517	3.923	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	3.923	3.517
1.103	1.166	Sjøfart	1.166	1.103
3.545	4.865	Eiendomsdrift	4.256	3.517
5.103	4.802	Forretningsmessig tjenesteyting	4.802	5.103
3.231	3.575	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	3.360	3.036
3.920	4.354	Offentlig forvaltning	4.354	3.920
2.178	3.477	Øvrige sektorer	3.366	2.157
27.254	30.908	Sum næring	29.973	27.011
20.860	22.279	Lønnstakere	22.279	20.860
48.114	53.187	Sum innskudd	52.252	47.871

Note 11 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Morbank			Konsern	
31.12.11	31.12.12		31.12.12	31.12.11
219	706	Sertifikatgjeld, nominell verdi	706	219
27.681	29.190	Obligasjonsgjeld, nominell verdi	29.190	27.681
248	364	Verdijusteringer	364	248
28.148	30.259	Sum verdipapirgjeld	30.259	28.148

Endring i verdipapirgjeld, ansvarlige lån og fondsobligasjoner

	31.12.12	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.11
Sertifikatgjeld, nominell verdi	706	839	352	0	219
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	29.190	9.284	7.480	-294	27.681
Verdijusteringer	364	-	-	115	248
Totalt	30.259	10.122	7.832	-179	28.148

	31.12.12	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.11
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.753	1.000	481	-115	1.349
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	300	-	-	-	300
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	869	-	-	-33	902
Verdijusteringer	118	-	-	-21	139
Total	3.040	1.000	481	-169	2.690

Note 12 - Annen gjeld

Morbank		Morbank	
31.12.11	31.12.12	31.12.12	31.12.11
40	83	93	55
	Utsatt skatt		
215	248	290	244
	Betalbar skatt		
913	800	1.124	1.213
	Påløpne kostnader og mottatte ikke påløpne inntekter		
101	74	74	102
	Avsetning for påløpne kostnader og forpliktelser		
-	-	6	7
	Pensjonsforpliktelser		
113	87	87	113
	Trasseringsgjeld		
10	9	40	38
	Leverandørgjeld		
20	73	73	20
	Gjeld verdipapirer		
130	226	267	177
	Annen gjeld		
1.544	1.600	2.054	1.971
	Sum annen gjeld		

Note 13 - Kapitaldekning

Det ble innført nye kapitaldekningsregler i Norge fra 1. januar 2007 (Basel II - EUs nye direktiv for kapitaldekning). SpareBank 1 SMN søkte og fikk tillatelse fra Finanstilsynet å benytte interne målemetoder (Internal Rating Based Approach - Foundation) for kredittrisiko fra 1. januar 2007. Dette gjør det lovbestemte minimumskravet til kapitaldekning mer risikosensitivt, slik at kapitalkravet i større grad vil samsvare med risikoen i underliggende porteføljer. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Overgangsregler er gitt i forskrift fra Finanstilsynet hvor IRB-banker ikke ennå vil få full effekt av reduserte regulatoriske kapitalkrav. Fra og med 2009 ble det tillatt en reduksjon av risikovektet beregningsgrunnlag med 20 prosent.

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan ikke tilsvare et høyere beløp enn 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån ikke kan tilsvare et høyere beløp enn 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som forpliktelse i balansen og måles til amortisert kost slik som andre langsiktige lån.

En fondsobligasjon (hybridkapital) er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under fem prosent eller samlet kapitaldekning faller under seks prosent. Nedskrevede beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner føres som annen langsiktig gjeld til amortisert kost.

For detaljert informasjon om ansvarlige lån og fondsobligasjoner, se note 34 i bankens årsrapport.

Morbank		Konsern	
31.12.11	31.12.12	31.12.12	31.12.11
2.373	2.597	2.597	2.373
-0	-0	-0	-0
183	895	895	183
1.457	1.889	1.889	1.457
2.611	2.944	2.944	2.611
190	195	195	190
40	30	30	40
70	106	123	85
-	0	1.370	1.409
-	-	-	-
6.924	8.656	10.042	8.348
-447	-447	-674	-692
-	-	57	64
-230	-225	-238	-230
-387	-448	-2	-
-137	-165	-179	-147
-	-	-703	-656
-	-55	-49	-
-	-	-	-
-	-	-	-
956	918	1.103	1.170
6.680	8.234	9.357	7.856
-	-	31	-
326	312	312	328
1.409	1.810	2.127	1.674
-387	-448	-2	-
-137	-165	-179	-147
-	-	-703	-656
1.211	1.509	1.586	1.199
7.891	9.742	10.943	9.055
1.456	1.654	1.654	1.456
1.313	1.470	1.470	1.313
40	39	42	42
324	316	560	513
31	28	30	33
653	1.118	-	-
3.818	4.625	3.756	3.358
182	205	205	182
49	14	15	16
-	-	-	-
293	315	420	400
653	553	2.074	2.184
-65	-75	-120	-111
-	-	246	-
4.930	5.637	6.596	6.027
61.625	70.468	82.446	75.338
9,3 %	10,4 %	10,0 %	8,9 %
10,8 %	11,7 %	11,3 %	10,4 %
12,8 %	13,8 %	13,3 %	12,0 %